II

(Tiesību akti, kuru publicēšana nav obligāta)

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2006. gada 29. septembris),

ar ko izklāsta pamatnostādnes, ar kurām nosaka kritērijus revīzijas veikšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 4026)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2006/677/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem [1], un jo īpaši tās 43. panta 1. punkta i) apakšpunktu,

apspriedusies ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgo komiteju,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 882/2004, un jo īpaši tās 4. panta 6. punktu, dalībvalstu kompetentām iestādēm jāveic iekšējas vai ārējas revīzijas, lai nodrošinātu, ka tās īsteno šajā regulā noteiktos mērķus.

(2) Komisijai jāizstrādā pamatnostādnes, kurās nosaka kritērijus Regulas (EK) Nr. 882/2004 4. panta 6. punktā paredzēto revīziju veikšanai, tajās atspoguļojot atbilstīgo starptautisko organizāciju standartus un ieteikumus par oficiālo dienestu organizāciju un darbību. Pamatnostādnes nav saistošas, taču tās dalībvalstīm sniedz derīgas norādes par Regulas (EK) Nr. 882/2004 īstenošanu.

(3) Eiropas standartizācijas komiteja (*CEN*) un Starptautiskā standartizācijas organizācija (*ISO*) ir izstrādājušas standartus, kuru atsevišķi aspekti ir piemēroti pamatnostādņu noteikšanai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pielikumā ir izklāstītas pamatnostādnes, ar ko nosaka kritērijus revīziju veikšanai par oficiāliem kontroles pasākumiem, lai pārbaudītu atbilstību dzīvnieku barības un pārtikas tiesību aktiem, dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem, kas minēti Regulas (EK) Nr. 882/2004 4. panta 6. punktā.

[1] OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 776/2006 (OV L 136, 24.5.2006., 3. lpp.).

Pamatnostādnes piemēro, neskarot Komisijas Regulas (EK) Nr. 796/2004 [1] 41. līdz 49. pantu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2006. gada 29. septembrī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Markos KYPRIANOU

[1] OV L 141, 30.4.2004., 18. lpp.

PIELIKUMS

PAMATNOSTĀDNES KOMPETENTO IESTĀŽU REVĪZIJAS SISTĒMĀM

Saturs

1. MĒRĶIS UN DARBĪBAS JOMA

2. VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA UN JURIDISKAIS PAMATS

2.1. Regulas 4. panta 6. punkts: darbības kritēriji kompetentām iestādēm

2.2. Regulas 2. panta 6. punkts: termina "revīzija" definīcija

3. DEFINĪCIJAS

4. VISPĀRĪGI NORĀDĪJUMI

5. REVĪZIJAS PROCESA SPECIFIKA

5.1. Sistemātiska pieeja

5.2. Pārredzamība

5.3. Neatkarība

5.4. Neatkarīga izpēte

6. REVĪZIJAS PROCESA ĪSTENOŠANA

6.1. Pamatprincipi: a) atbilstība plānotajiem pasākumiem; b) efektīva ieviešana; c) piemērotība mērķu sasniegšanai

6.2. Ziņojumi par revīziju

6.3. Revīzijas rezultātu pārraudzība

6.4. Revīzijas pārskats un labākās prakses izplatīšana

6.5. Resursi

6.6. Revidenta kompetence

1. **Mērķis un darbības joma**

Šīs pamatnostādnes sniedz norādījumus par valstu kompetento iestāžu ieviesto revīzijas sistēmu īstenošanu un to raksturu. Revīzijas sistēmu mērķis ir pārbaudīt, vai oficiālā kontrole attiecībā uz dzīvnieku barības un pārtikas tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem tiek efektīvi īstenota un ir piemērota, lai sasniegtu atbilstīgos tiesību aktos nospraustos mērķus, ieskaitot atbilstību valsts kontroles plāniem.

Šīs pamatnostādnes mēģina noteikt principus, kas jāievēro, un nevis nosaka sīki izstrādātas metodes, lai veicinātu to lietošanu dalībvalstu dažādajās kontroles sistēmās. Izvēlētās metodes šo pamatnostādņu principu piemērošanai var būt atšķirīgas atkarībā no dalībvalstu oficiālai kontrolei paredzēto kompetento iestāžu lieluma, rakstura, skaita un sarežģītības pakāpes.

2. **Vispārēja informācija un juridiskais pamats – Regula (EK) Nr. 882/2004**

Šajās pamatnostādnes noteikti kritēriji Regulas (EK) Nr. 882/2004 4. panta 6. punktā paredzēto revīziju veikšanai. Šajā sakarā svarīgi ir šādi izvilkumi no minētās regulas:

2.1. *Regulas 4. panta 6. punkts: darbības kritēriji kompetentām iestādēm*

"Kompetentas iestādes veic iekšējas revīzijas vai var veikt ārējas revīzijas un, ņemot vērā to rezultātus, īsteno atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto mērķu sasniegšanu. Revīziju rezultātus rūpīgi un neatkarīgi jāpārbauda un tās jāveic pārredzami."

2.2. *Regulas 2. panta 6. punkts: termina "revīzija" definīcija*

" "revīzija" nozīmē sistemātisku un neatkarīgu pārbaudi, lai noteiktu, vai darbības un ar tām saistītie rezultāti atbilst plānotajiem pasākumiem un vai šos pasākumus ievieš efektīvi un vai tie ir piemēroti mērķu sasniegšanai."

3. **Definīcijas**

Šīm pamatnostādnēm piemēro definīcijas, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 882/2004 2. pantā, Regulas (EK) Nr. 178/2002 ([1]) 2. un 3. pantā, ISO 19011:2002 ([2]) un ISO 9000:2000 ([3]).

Īpaši jāievēro šādas ISO 19011:2002 un ISO 9000:2000 sniegtās definīcijas.

"Revīzijas kritēriji" ir politikas, procedūru vai prasību kopums, ko izmanto kā atskaites punktu, ar ko salīdzina revīzijā iegūto materiālu, proti, tas ir standarts, ar kuru salīdzina revīzijai pakļautā darbības.

"Revīzijas plāns" ir revīzijā paredzēto darbību un pasākumu apraksts.

"Revīzijas programma" ir vienas vai vairāku revīziju kopums, ko paredzēts veikt konkrētā laikposmā un kas paredzēts konkrētam nolūkam.

"Revīzijas grupa" ir viens vai vairāki revidenti, kas veic revīziju, kuru vajadzības gadījumā atbalsta tehniski eksperti.

"Revidējamais" nozīmē revidējamo organizāciju.

"Revidents" ir persona, kas ir tiesīga veikt revīziju.

"Labošanas pasākumi" ir darbības, lai likvidētu atklātu neatbilstības vai citas nevēlamas situācijas cēloni.

"Novēršanas pasākumi" ir darbības, lai likvidētu iespējamu neatbilstības vai citas nevēlamas situācijas cēloni.

"Tehniskais eksperts" ir persona, kas sniedz īpašas zināšanas vai pieredzi revīzijas grupai.

Šīm pamatnostādnēm izmanto šādas definīcijas.

"Revīzijas iestāde" ir iestāde, kas veic revīzijas procesu. Tā var būt gan iekšēja, gan arī ārēja iestāde.

"Revīzijas process" ir 5.1. iedaļā (Sistemātiska pieeja) aprakstīto darbību kopums.

"Revīzijas sistēma" ir vienas vai vairāku revīzijas iestāžu kopība, kas veic revīzijas procesu kompetentajās iestādēs vai arī starp tām.

"Ražošanas ķēde" ir kopēja ražošanas ķēde, kas ietver visus "ražošanas, apstrādes un sadales" posmus, kuri noteikti Regulas (EK) Nr. 178/2002 3. panta 16. punktā.

4. **Vispārīgi norādījumi**

Ja dalībvalstī ievieš revīzijas sistēmu kombināciju, jāizstrādā mehānismi, kas nodrošina, ka revīzijas sistēmas aptver visas kontroles darbības saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 882/2004, tostarp darbības, kas saistītas ar dzīvnieku veselību un dzīvnieku labklājību un visiem dzīvnieku barības un pārtikas ražošanas ķēdes posmiem, ieskaitot visu iesaistīto iestāžu vai kontroles institūciju darbības.

([1]) OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.
([2]) "Pamatnostādnes kvalitātes un/vai vides pārvaldības sistēmu revīzijai", ko publicējusi Starptautiskā standartizācijas organizācija 2002. gada 1. oktobrī.
([3]) "Kvalitātes vadības sistēmas – pamatprincipi un leksika", ko 2000. gada decembrī publicējusi Starptautiskā standartizācijas organizācija.

Ja kontroles uzdevumi uzticēti konkrētai kontroles iestādei un kompetentā iestāde ir izvēlējusies drīzāk veikt revīziju, nevis pārbaudīt kontroles iestādi, minētās pilnvarotās iestādes līgumsaistībās jo īpaši jāiekļauj revīzijas prasības un noteikumi.

Papildus šajā dokumentā noteiktajiem īpašajiem norādījumiem par vispārēju pamatnostādni jāizmanto ISO 19011:2002.

5. **Revīzijas procesa specifika**

5.1. *Sistemātiska pieeja*

Sistemātisku pieeju izmanto revīziju plānošanai, īstenošanai, izpildes pārbaudei un pārvaldībai. Šajā nolūkā revīzijas procesam:

— jābūt pārredzama plānošanas procesa rezultātam, ar ko nosaka riskantās prioritātes atbilstīgi kompetentās iestādes pienākumiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 882/2004 nosacījumiem;

— jāveido daļa no revīzijas programmas, kas nodrošina visas attiecīgās darbības jomas un visas attiecīgās kompetentās iestādes Regulā (EK) Nr. 882/2004 paredzētajās jomās atbilstoši paredzamiem riskiem ne retāk kā reizi piecos gados;

— jābūt balstītam ar dokumentētām revīzijas procedūrām un pierakstiem, lai nodrošinātu revidentu saskanību un apliecinātu sistemātiskas pieejas ievērošanu;

— jāiekļauj procedūras revīzijas atzinumu izstrādei, vajadzības gadījumā ieskaitot pierādījumus par atbilstību vai neatbilstību, kā arī revīzijas ziņojumu sagatavošanai, apstiprināšanai un izplatīšanai;

— jāparedz procedūras revīzijas slēdzienu pārskatīšanai, lai noteiktu sistēmiskās vājās un stiprās vietas kontroles sistēmā, izplatītu labāko praksi un nodrošinātu labošanas un novēršanas darbību pārraudzību;

— jātiek uzraudzītam un pārraudzītam, lai nodrošinātu revīzijas programmas mērķu izpildīšanu un uzlabošanas iespēju noteikšanu.

Ja dalībvalsts ir paredzējusi vairāk nekā vienu revīzijas programmu, jāveic pasākumi, lai panāktu, ka šādas programmas tiek efektīvi koordinētas, nodrošinot atbilstīgo kompetento iestāžu bezproblēmu sadarbību revīzijas procesā. Revīzijas programmā(ās) arī jāiekļauj visi attiecīgās kompetentās iestādes hierarhijas līmeņi.

5.2. *Pārredzamība*

Lai parādītu, ka revīzijas process ir pārskatāms, dokumentētajā procedūrā jo īpaši ir jābūt skaidri definētiem revīzijas plānošanas procesa, revīzijas kritēriju, kā arī revīzijas ziņojuma apstiprināšanas un izplatīšanas mehānismiem.

Revīzijas procesa pārvaldībai un īstenošanai jābūt pārskatāmai visām ieinteresētajām personām. Attiecībās starp revīzijas iestādi un revidējamo jābūt īpašai pārskatāmībai. Nodrošinot to, ka revīzijas process ir pārredzams citām ieinteresētajām personām, tiks sekmēta informācijas izplatīšana, un jo īpaši – labākās pieredzes popularizēšana gan kompetentās iestādēs, gan starp kompetentajām iestādēm.

Dalībvalstīm jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka to revīzijas sistēmas ir pārskatāmas un tajās ievēro valsts tiesību aktu un citas prasības. Šajā nolūkā dalībvalstīm jāapsver tādas prakses veicināšana, kas atbalsta revīzijas procesa pārskatāmību. Daži šādu pasākumu piemēri ir minēti 1. tabulā. Nolemjot par šādu pasākumu veikšanu, dalībvalstīm jālīdzsvaro pārskatāmības nepieciešamība ar draudiem sagraut revīzijas sistēmas spēju sasniegt nospraustos mērķus. Lai optimizētu pārskatāmības priekšrocības, pārskatāmība jāapvieno ar līdzsvarotu ziņojumu sniegšanu, kuros iekļauj apliecinātu atbilstību (pozitīvie rezultāti) un jomas, kurās vajadzīgi uzlabojumi (negatīvie rezultāti).

Tabula.

Revīzijas procesa pārskatāmības uzlabošanas pasākumu piemēri

Revīzijas iestādes pasākumi	Revidējamais	Kompetentās iestādes ietvaros	Ārpus kompetentajām iestādēm (dalībvalstīs)	Valsts iestādes un citas ieinteresētās personas
Piekļuve revīzijas iestādes dokumentētām procedūrām	✓	✓	✓	
Konsultācijas par revīzijas programmas plānošanu	✓	✓	✓	
Revīzijas programmas publikācija	✓	✓	✓	✓
Revīzijas plāna iesniegšana	✓	✓		
Iespēja izteikt piezīmes par revīzijas ziņojuma projektu	✓	✓		
Galīgā revīzijas ziņojuma izplatīšana	✓	✓	✓	
Revidējamā piezīmju par ziņojuma projektu publicēšana		✓	✓	✓
Galīgā revīzijas ziņojuma publicēšana	✓	✓	✓	✓
Galīgā revīzijas ziņojuma un gada ziņojuma kopsavilkumu publicēšana	✓	✓	✓	✓
Revidējamā rīcības plāna publikācija	✓	✓	✓	✓
Paveiktā darba pārbaudes rezultātu publikācija	✓	✓	✓	✓

Piezīme: dalībvalstīm būtu jāizvēlas tie pasākumi (pirmā sleja) un to izmantojuma apmērs (pārējās slejas), kas ir piemēroti to īpašajiem apstākļiem.

5.3. *Neatkarība*

Revīzijas iestādēm jābūt brīvām no jebkāda komerciāla, finanšu, hierarhiska, politiska vai kāda cita spiediena, kas varētu ietekmēt to lemtspēju vai revīzijas procesa iznākumu. Revīzijas sistēmai, revīzijas iestādei un revidentiem jābūt neatkarīgiem no pārbaudāmajiem procesiem un brīviem no neobjektivitātes un interešu konflikta. Revidentiem nav jārevidē tās jomas vai darbības, par kurām tie ir tieši atbildīgi.

Visām atbilstošām kompetentām iestādēm jāveic aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka atbildība un atskaites par revīzijas un kontroles darbībām, piemēram, par oficiālo kontroles sistēmu pārvaldību un uzraudzību ir pietiekamā mērā attālinātas.

Ja revīzijas grupa izstrādā ieteikumus labošanas un novēršanas darbībām, revidējamajam jāizvēlas metodes, kas piemērotas šādām darbībām. Aktīvu revīzijas grupas iesaisti paveiktā darba kontrolē jāierobežo ar rīcības plāna piemērotības un korektīvo un preventīvo pasākumu efektivitātes novērtēšanu. Revidējamie nedrīkst kavēt revīzijas programmas, atzinumu vai slēdzienu izstrādi. Ar revidējamiem jākonsultējas par ziņojuma projektu un revīzijas iestādei jāizskata to piezīmes. Vajadzības gadījumā šīs piezīmes jāņem vērā un tas jādara pārredzami.

Šādas prasības var palīdzēt nodrošināt to, ka revīzijas procesā saglabātos gan revīzijas iestādes, gan arī revīzijas grupas neatkarība:

— nepārprotamas, dokumentētas pilnvaras, ar kurām piešķir atbilstīgas tiesības rīkot revīzijas;

— ne revīzijas iestāde, ne arī revīzijas grupa nedrīkst būt iesaistīta revīzijai pakļauto kontroles sistēmu pārvaldībā vai uzraudzībā;

— ārējo revīziju veikšanai revīzijas iestādei un revīzijas grupai jābūt ārējai un neatkarīgai attiecībā pret revidējamā organizācijas hierarhiju;

— iekšējām revīzijām jāpiemēro šādi pamatprincipi to neatkarības un pārskatāmības nodrošināšanai:

  — revīzijas iestādi un revīzijas grupu ieceļ augstākā vadība;

  — revīzijas iestādei un/vai revīzijas grupai jāatskaitās augstākai vadībai;

  — jāveic pārbaudes, lai pārliecinātos, ka nedz revīzijas iestādei, nedz arī revīzijas grupai nepastāv interešu konflikts.

Neatkarīgām revīzijām jābūt ārējām vai atdalītām no pārbaudāmo darbību pārvaldības. Iekšējās revīzijas iestādes pakļaujas organizācijas struktūras augstākajai vadībai.

Ja revīzijai nepieciešamā tehniskā pieredze ir pieejama vienīgi kompetentas iestādes ietvaros, jāveic pasākumi, kas nodrošina revīzijas grupas neatkarību. Ja kontroles darbības ir organizētas reģionāli, var apmainīties ar tehniskajiem speciālistiem, tā nodrošinot to neatkarību.

5.4. *Revīzijas procesa neatkarīga pārbaude*

Lai pārbaudītu, vai revīzijas process sasniedz nospraustos mērķus, neatkarīgai personai vai iestādei tas rūpīgi jāpārbauda. Šādai neatkarīgai personai vai iestādei ir jābūt ar pietiekamu autoritāti, pieredzi un resursiem, lai efektīvi veiktu šo uzdevumu. Atkarībā no darbības vai no kompetentās iestādes pieejas neatkarīgai pārbaudei var būt atšķirīgas. Ja ir izveidota iestāde vai komiteja, kas veiktu neatkarīgu revīzijas procesa pārbaudi, tajā ir jābūt vienai vai vairākām neatkarīgām personām. Šādām neatkarīgām personām jādod pieeja revīzijas procesam un tām jābūt pilnvarotām pilnībā piedalīties tajā. Jāveic darbības, lai likvidētu jebkādus trūkumus, ko revīzijas procesā konstatējusi neatkarīgā persona vai iestāde.

6. **Revīzijas procesa īstenošana**

6.1. *Pamatprincipi: a) atbilstība plānotajiem pasākumiem; b) efektīva ieviešana; c) piemērotība mērķu sasniegšanai.*

Lai atbilstu Regulas (EK) Nr. 882/2004 4. panta 6. punkta prasībām, revīzijas sistēmai jāaptver šādi trīs 2. panta 6. punktā minētie punkti:

a) ieplānoto pasākumu atbilstības pārbaude, lai apliecinātu, ka paredzētā veidā tiek veikta oficiāla pārbaude un ka tiek ievērotas visas instrukcijas vai pamatnostādnes, kas tiek dotas kontrolējošajam personālam. Tas galvenokārt attiecas uz dokumentu pārraudzību, taču ir vajadzīga arī pārbaude uz vietas. Revīzijas grupai ir jābūt ar labām vispārējām zināšanām par revīziju un iemaņām, lai sasniegtu šīs revīzijas mērķus;

b) ieplānoto pasākumu efektīvas ieviešanas pārbaude. Lai novērtētu efektivitāti, proti, to, kādā apmērā tiek sasniegti plānotie rezultāti, ir jāparedz pasākumu darbības pārbaude uz vietas. Tajā jāiekļauj kontroles kvalitātes un atbilstības novērtējums, kā arī revīzijas darbību novērtējums uz vietas. Revīzijas grupai ir vajadzīga atbilstoša tehniskā pieredze, lai sasniegtu šo revīzijas mērķi;

c) revīzijas sistēmai arī jācenšas novērtēt, vai ieplānotie pasākumi ir piemēroti mērķu sasniegšanai, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 882/2004, un jo īpaši vienotā integrētā daudzgadu valsts kontroles plānā minēto mērķu sasniegšanai. Te jāiekļauj oficiālās kontroles pasākumu piemērotības novērtējums, ņemot vērā, piemēram, to biežumu un izmantotās metodes atkarībā no ražošanas ķēdes(ķēžu) struktūras, ražošanas metodēm un apjoma. Revīzijas grupai jābūt ar pamatīgām zināšanām un izpratni par sistēmu revīziju, kā arī atbilstošam tehniskam ieguldījumam šo revīzijas mērķu sasniegšanā.

Lai noteiktu, vai ieplānotie pasākumi ir piemēroti augstāk c) punktā minēto mērķu sasniegšanai, jāņem vērā sekojošais.

Revīzijas kritērijos jāietver stratēģiskie mērķi, kas izriet no Regulas (EK) Nr. 178/2002 un Regulas (EK) Nr. 882/2004 (ieskaitot vienoto integrēto daudzgadu valsts kontroles plānu) un valsts tiesību aktiem.

Revīzijās *galvenā uzmanība jāpievērš* kontroles pasākumiem, kas attiecas uz kritisko punktu kontroli ražošanas ķēdē(-ķēdēs). Jāuzsver vērtējums, vai plānotā kārtība spēj dot pietiekamas garantijas par a) gala produkta(u) nekaitīgumu un b) to atbilstību citām dzīvnieku barības un pārtikas tiesību aktu prasībām, kā arī dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem. Lai šos mērķus sasniegtu, revīzijai(ām), ja vien iespējams, jāpārsniedz un jāsniedzas pāri administratīvām robežām.

6.2. *Ziņojumi par revīziju*

Revīzijas ziņojumos jābūt skaidriem slēdzieniem, kas izriet no revīzijas atziņām, un vajadzības gadījumā – ieteikumiem.

— *Slēdzienos* pēc vajadzības jāietver atbilstība ieplānotajiem pasākumiem, to ieviešanas efektivitāte, kā arī plānoto pasākumu piemērotība noteikto mērķu sasniegšanai. Slēdzieniem ir jābūt pamatotiem ar objektīviem pierādījumiem. Jo īpaši tad, ja slēdzienus izdara par ieplānoto pasākumu piemērotību noteikto mērķu sasniegšanai, pierādījumus var iegūt no vairāku revīziju rezultātu kompilācijas un analīzes. Šādā gadījumā slēdzieniem jāpārsniedz atsevišķu uzņēmumu, iestāžu grupu vai iestāžu robežas.

— *Ieteikumos* jāpievēršas sasniedzamajiem gala rezultātiem nevis līdzekļiem neatbilstības labošanai. Ieteikumiem ir jābūt pamatotiem ar pārliecinošiem slēdzieniem.

6.3. *Revīzijas rezultātu pārraudzība*

Ja vajadzīgs, revidējamajam jāsagatavo un jāiesniedz rīcības plāns. Tajā jāierosina laikposmā ierobežotas labošanas un novēršanas darbības, lai novērstu visus revīzijas vai revīzijas programmas konstatētos trūkumus. Revīzijas grupai jānovērtē darbības plāna piemērotība un to var iesaistīt rīcības plāna turpmākas īstenošanas pārbaudē.

— *Rīcības plāns* dod iespēju revīzijas grupai novērtēt, vai piedāvātās labošanas un novēršanas darbības ir pietiekamas, lai izpildītu revīzijas ziņojuma ieteikumus. Rīcības plānos jāiekļauj uz riskiem balstīta prioritāšu noteikšana un laikposmi labošanas un novēršanas darbību pabeigšanai. Ir daudz dažādu rīcības plānu, kurus var uzskatīt par apmierinošiem. Revidējamai iestādei ir tiesības izvēlēties no vairākiem iespējamiem variantiem.

— *Labošanas un novēršanas pasākumi* nevar aprobežoties vienīgi ar īpašu tehnisko prasību izpildi, bet tajos, ja vajadzīgs, jāiekļauj arī pasākumi, kas attiecas uz visu sistēmu (piemēram, saziņa, sadarbība, koordinācija, kontroles procesu pārskatīšana un racionalizēšana, utt.). Jebkuras neatbilstības pamatcēloņu analīze jāveic revidējamajam, lai noteiktu vispiemērotākās labošanas vai novēršanas pasākumus. Visas revidējamā un revīzijas grupas viedokļu atšķirības ir jāatrisina.

— *Noslēgums*: Jāizstrādā mehānismi, lai nodrošinātu, ka rīcības plāni ir atbilstoši un ka labošanas un novēršanas pasākumi ir efektīvi. Revidējamajam un revīzijas grupai jāvienojas par procedūrām rīcības plāna noslēguma pārbaudei.

6.4. *Revīzijas pārskats un labākās prakses izplatīšana*

Jānovērtē revīzijas secinājumu ietekme uz citām nozarēm un reģioniem, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kurās kontroles funkcijas ir nodotas vairākām kompetentām iestādēm, vai ir decentralizētas. Jo īpaši jāizplata labākās prakses piemēri. Šim nolūkam ziņojumiem jākļūst pieejamiem citās nozarēs un reģionos dalībvalsts teritorijā, kā arī Komisijā. Revīzijas rezultātus jāņem vērā, plānojot revīzijas programmu un sakarā ar vienotā integrētā daudzgadu valsts kontroles plāna pārskatīšanu.

6.5. *Resursi*

Dalībvalstīm jānodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir pietiekamas ieviešanas pilnvaras un resursi, lai kopā ar atbilstīgo iestādi iedibinātu, ieviestu un uzturētu efektīvu revīzijas sistēmu.

Jāpadara pieejami cilvēku un tamlīdzīgi resursi, kas nepieciešami, lai pārvaldītu, uzraudzītu un pārskatītu revīzijas procesus, ņemot vērā, ka visas kompetentās iestādes un to kontroles darbības ir jārevidē laikposmā, kas nepārsniedz 5 gadus. Vispārējās pamatnostādnes par revīzijai nepieciešamajiem resursiem sniegtas ISO 19011. Lai iegūtu speciālās zināšanas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu revīzijas un revīzijas programmā(s) noteiktos mērķus, revīzijas grupa savā darbā var iesaistīt arī citus vispārējos un tehniskos revīzijas speciālistus. Jārūpējas par revīzijas grupas objektivitātes un neatkarības nodrošināšanu, jo īpaši gadījumos, kad vajadzīgi tehniskie eksperti. To iespējams veicināt ar revidentu un/vai revīzijas grupu rotāciju.

6.6. *Revidenta kompetence*

Revidentu kompetence un atlases kritēriji jākonkretizē, ņemot vērā:

— vispārīgas zināšanas un iemaņas par revīzijas principiem, procedūrām un metodēm; vadības un organizatoriskās spējas,

— īpašas tehniskās zināšanas un iemaņas,

— personiskās īpašības,

— izglītību,

— darba pieredzi,

— revidenta apmācību un pieredzi.

Ir svarīgi izstrādāt mehānismu, lai panāktu, ka revidenti ir konsekventi un ka to kompetence tiek saglabāta. Revīzijas grupu kompetence ir atšķirīga atkarībā no pārbaudāmās jomas pārraudzības sistēmu ietvaros. Attiecībā uz revidentiem vajadzīgajām tehniskajām zināšanām un iemaņām, jāņem vērā arī apmācības prasības personālam, kas veic oficiālus kontroles pasākumus (Regulas (EK) Nr. 882/2004 II pielikuma 1. nodaļa).